

Numerical Investigation of the Effective Parameters on Reducing the Machining Time of the Straight Tooth Bevel Gear

ARTICLE INFO

Authors

Shabani F.¹
Sheykholeslami M.R.^{1*}
Modaberifar M.¹
Faraji H.¹

¹ Manufacturing Engineering, Arak University, Arak, Iran.

* Correspondence

Address: Manufacturing Engineering, Arak University, Arak, Iran.
m-sheykholeslami@araku.ac.ir

How to cite this article

Shabani F., Shekholeslami M., Modaberifar M., Faraji H. Numerical Investigation of the Effective Parameters on Reducing the Machining Time of the Straight Tooth Bevel Gear. Proceedings of 3rd Iranian National Conference on Advanced Machining and Machine Tools (CAMMT). 2023;23(10):249-253.

ABSTRACT

When there is a need to transfer power between non-parallel shafts, bevel gears are used. Bevel gears are widely used in power transmission systems such as car differentials and helicopter gearboxes, so knowing and improving the performance of this type of gear is particularly important. It is important and necessary to accurately calculate the machining time of the desired bevel gear in order to reduce time and costs. In this paper, data are collected using Taguchi's test design method in three levels. The amount of machining time was calculated for each test, then with the help of signal-to-noise analysis, the influence of the input parameters on the design of the straight tooth bevel gear on the reduction of the machining time has been investigated. The investigated parameters are conversion ratio, allowable contact stress and allowable bending stress. According to the obtained results, the conversion ratio parameter was found to be the most effective parameter on reducing the machining time. The optimal value of the conversion ratio was reported at level 1 with a value of 1.5.

Keywords Bevel Gear- Design of Taguchi Experiment-Machining Time- Signal-to-Noise Analysis

ماهنامه علمی مهندسی مکانیک مدرس، ویژه نامه مجموعه مقالات سومین کنفرانس ملی ماشین‌کاری و ماشین‌های ابزار پیشرفته
مهر ۱۴۰۲، دوره ۲۳، شماره ۱۰، صفحه ۲۴۹-۲۵۳

بررسی عددی پارامترهای موثر بر کاهش زمان ماشین‌کاری چرخ‌دنده مخروطی دندانه مستقیم

چکیده

زمانی که نیاز به انتقال قدرت میان شفت‌های غیرموازی باشد از چرخ‌دنده‌های مخروطی استفاده می‌شود. چرخ‌دنده‌های مخروطی کاربرد زیادی در سیستم‌های انتقال قدرت نظیر دیفرانسیل خودرو و گیربکس بالگردها دارند لذا شناخت و بهبود عملکرد این نوع چرخ‌دنده اهمیت ویژه‌ای دارد. محاسبه دقیق زمان ماشین‌کاری چرخ‌دنده مخروطی مورد نظر به‌منظور کاهش وقت و هزینه‌ها امری مهم و ضروری می‌باشد. در این مقاله، داده‌ها با استفاده از روش طراحی آزمایش تاگوچی در سه سطح جمع‌آوری شده‌اند. مقدار زمان ماشین‌کاری برای هر آزمایش محاسبه شد، سپس با کمک تجزیه و تحلیل به روش سیگنال به نویز به بررسی تاثیر پارامترهای ورودی بر طراحی چرخ‌دنده مخروطی دندانه مستقیم بر روی کاهش زمان ماشین‌کاری پرداخته شده است. پارامترهای مورد بررسی نسبت تبدیل، تنش تماسی مجاز و تنش خمشی مجاز می‌باشد. مطابق نتایج به‌دست آمده پارامتر نسبت تبدیل موثرترین پارامتر بر روی کاهش زمان ماشین‌کاری شناخته شد. مقدار بهینه نسبت تبدیل در سطح ۱ با مقدار ۱/۵ گزارش شد.

مشخصات مقاله

نویسنده‌ها

فردین شعبانی^۱
محمدرضا شیخ‌الاسلامی^{۱*}
مهدی مدبری‌فرا^۱
حامد فرجی^۱

^۱ مهندسی ساخت و تولید، دانشگاه اراک، اراک، ایران.

* نویسنده مسئول

آدرس: مهندسی ساخت و تولید، دانشگاه اراک، اراک، ایران.

m-sheykholeslami@araku.ac.ir

کلیدواژه‌ها چرخ‌دنده مخروطی- طراحی آزمایش تاگوچی- زمان ماشین‌کاری- تحلیل سیگنال به نویز

۱- مقدمه

پیشرفت های تکنولوژیکی در طراحی ماشین آلات و صنعت تولید به سرعت در مقیاس جهانی در حال رشد است. این امر منجر به افزایش سهم بازار و شرایط بسیار رقابتی برای تولیدکنندگان در بخش ماشین آلات می شود. این تولیدکنندگان باید خود را با فناوری امروزی تطبیق دهند، بنابراین، آنها ملزم به تغییر ساختاری از نظر طراحی و روش شناسی ساخت هستند تا بتوانند در شرایط رقابتی، با کیفیت بالا و تولید رقابت نمایند (۱). در میان تمام عناصر دستگاه انتقال قدرت، دنده مهمترین عنصر است. چرخ دنده ها به دلیل ویژگی های خوب خود مانند ظرفیت بارگذاری زیاد، راندمان بالا و... در طیف گسترده ای از کاربردها مانند هوانوردی، خودرو، ماشین ابزار و سایر زمینه ها استفاده می شوند. بهینه سازی طراحی چرخ دنده ها که شامل تعداد زیادی متغیر طراحی، نمودار، جداول و عوامل مختلف براساس استانداردهای دنده توصیه شده است. تقاضای زیادی برای چرخ دنده هایی با ویژگی های مختلف عالی مانند هزینه کم، اندازه کوچک و عمر طولانی برای انجام کار مورد نیاز وجود دارد (۲).

چرخ دنده ها به عنوان نوعی اجزای مکانیکی برای انتقال حرکت نسبی بین شفت ها به کار می روند. طراحی جفت چرخ دنده با نیاز به بهینه سازی تعداد دندانه ها، ضخامت دندانه ها و مدول ها شروع می شود. طراحی چرخ دنده ها برای عملکرد روان هر ماشین، خودرو یا ماشین ابزار بسیار مهم است (۳). چرخ دنده های مخروطی برای تغییر جهت چرخش شفت استفاده می شود. آنها معمولاً روی محورهایی نصب می شوند که ۹۰ درجه از هم فاصله دارند طراحی بهینه چرخدنده ها از اهمیت بالایی برخوردار می باشد (۴). حل مشکل بهینه سازی چرخ دنده ها دشوار است. در واقع، اهداف متعدد هستند و نیاز به یک بهینه سازی چند معیاره دارند. سازش بین اهداف مختلف آسان نیست زیرا معیارهای بهینه سازی اغلب متناقض هستند. علاوه بر این، تعداد زیادی متغیر طراحی وجود دارد و اکثر این متغیرها مقادیر گسسته ای دارند. علاوه بر این، محاسبات چرخ دنده ها بسیار دشوار و پیچیده است و با تحقیقات شرکت بیمه ثابت شده است که نیمی از خسارت وارده به چرخ دنده ها به دلیل مشکلات طراحی یا ساخت است (۵).

پاریدری ری و همکاران در سال ۲۰۱۸ از بهینه سازی APSO برای به حداقل رساندن حجم چرخ دنده های مخروطی مستقیم استفاده کردند و متغیرهای طراحی بهینه به دست آمده اند. متغیرهای طراحی به کار گرفته شده در روش بهینه سازی آنها عبارتند از مدول، عرض چرخدنده و تعداد دندانه ها. بهینه سازی طراحی دنده مخروطی با استفاده از APSO در نظر گرفته شد (۶). پاریدری ری و همکاران در مطالعه ای دیگر طراحی همراه با محدودیت های مقاومت خمشی، قدرت تماس، تداخل و نسبت تماس را به عنوان

محدودیت طراحی در مسئله طراحی اضافه کردند. تمامی فاکتورهای طراحی شامل رویه طراحی طبق استانداردهای AGMA در نظر گرفته شدند. تکنیک های بهینه سازی توصیه شده بر روی یک نمونه طراحی پیاده سازی شده و مقادیر بهینه متغیرهای طراحی به دست آمد. نتایج به دست آمده با نتایج به دست آمده از روش طراحی سنتی برای یافتن راه حل بهتر و همچنین تکنیک بهینه سازی بهتر مقایسه شدند. تغییرات در توان ورودی و نسبت دنده برای تأیید تأثیر آنها بر تابع هدف و برای بررسی بیشتر یک تکنیک بهینه سازی مفیدتر برای طراحی دنده انجام شد که نتایج نشان می دهد که RCGA در مقایسه با تکنیک سنتی عملکرد بهتری دارد. بنابراین، این روش بهینه سازی هزینه تولید را با کاهش مصرف مواد کاهش می دهد (۷).

ساویج و همکاران یک جفت چرخ دنده را با هدف به حداقل رساندن اندازه دنده با در نظر گرفتن گشتاور پینیون، نسبت دنده و قدرت مجاز چرخ دنده ها به عنوان پارامترهای ورودی بهینه کردند. تعداد دندانه های پینیون و گام قطری به عنوان متغیرهای طراحی در نظر گرفته شدند (۸).

موراد دورترلو و همکاران در سال بر روی کاهش وزن چرخدنده ها کار کردند. طراحی جفت دنده با توجه به حداقل وزن موضوع مهم و جذابی برای مطالعه است. رویکردهای تحلیلی و اکتشافی مختلفی برای بهینه سازی وزن چرخ دنده ها در مطالعات قبلی مورد استفاده قرار گرفت. در این تحقیق مشکل بهینه سازی دنده براساس حداقل وزن با بهینه سازی GWO حل شد. GWO یک روش بهینه سازی فرا اکتشافی است که با عملکرد موفق خود در کاربردهای مهندسی متمایز است. در این مطالعه، عملکرد GWO در مورد ایجاد یک چرخ دنده ساده با توجه به حداقل وزن برای اولین بار مورد بررسی قرار گرفت. در مقایسه با مطالعات قبلی، نتایج به دست آمده در مطالعه نشان می دهد که امکان طراحی دنده سبک تر با GWO وجود دارد (۹).

در مطالعه ای حاضر با استفاده از پارامترهای نسبت تبدیل، تنش تماس مجاز و تنش خمشی مجاز طراحی آزمایش صورت گرفته و سپس با استفاده از طراحی آزمایش فوق، طراحی چرخدنده های چرخدنده های مخروطی دندانه مستقیم صورت می گیرد. علاوه بر موارد فوق به محاسبه ی زمان ماشین کاری هر یک از چرخدنده ها در خصوص انتخاب بهینه ترین حالت ممکن طراحی نیز پرداخته خواهد شد.

۲- مدل سازی

در مطالعه ای فوق مدلسازی از دو بخش تشکیل شده است که عبارتند از:

۱. طراحی آزمایش با استفاده از پارامترهای ورودی که عبارتند از: نسبت تبدیل، تنش تماس مجاز و تنش خمشی مجاز

۳-۲- زمان ماشین کاری

در مطالعه‌ی فوق هدف محاسبه‌ی زمان ماشین کاری برای چرخنده‌های مخروطی طراحی شده برای انتخاب چرخنده‌ی مناسب از نظر طراحی و هزینه‌ی ماشین کاری که شامل کمینه زمان ماشین کاری می‌باشد.

زمان ماشین کاری شامل زمان راه اندازی و زمان عملیات می‌شود که خود زمان راه اندازی شامل یک زمان راه اندازی اولیه دستگاه و یک زمان تنظیم ابزار می‌شود.

برای محاسبه‌ی زمان ماشین کاری در ابتدا نوع دستگاه را انتخاب می‌نماییم که در اینجا دستگاه ماشین ابزار سی ان سی Turret Lathe انتخاب می‌شود. که زمان اولیه راه اندازی دستگاه برابر با ۴۳۰۰ ثانیه و زمان تنظیم ابزار برابر با ۸۰۰ ثانیه می‌باشد (۱۰).

برای محاسبه‌ی زمان عملیات با در نظر گرفتن خشن کاری شامل دو نوع زمان می‌شود که عبارتند از یک زمان برش خشن و یک زمان نزدیک شدن ابزار. برای محاسبه‌ی زمان برش خشن با استفاده از فرمول ۱ داریم (۱۰):

$$Tr = \frac{Vr}{MRR} \quad (1)$$

که در آن Vr حجم ماشین کاری می‌باشد که برای چرخنده‌ی مخروطی طبق معادله‌ی ۲ محاسبه می‌گردد (۱۰):

$$V = \frac{\pi}{3} b \cos \gamma \left[\left(\frac{m z_1}{2} \right)^2 + 2 \left(\frac{R-b}{2} \times \left(\frac{m z_1}{2} \right)^2 \right) \right] + \frac{\pi}{3} b \cos \Gamma \left[\left(\frac{m z_2}{2} \right)^2 + 2 \left(\frac{R-b}{2} \times \left(\frac{m z_2}{2} \right)^2 \right) \right] \quad (2)$$

در معادله‌ی فوق m مدول چرخنده، z₁ تعداد دندانه پینیون، z₂ تعداد دندانه چرخنده، b عرض چرخنده و R شعاع داخلی چرخنده می‌باشد.

برای محاسبه‌ی MRR نیز با انتخاب ابزار فولادی کرین متوسط مقدار نرخ براده برداری برابر خواهد بود با ۰/۴۲ اینچ مکعب بر دقیقه (۱۰).

پارامتر دیگری که برای محاسبه‌ی زمان ماشین کاری مورد نیاز می‌باشد زمان نزدیک شدن ابزار به قطعه کار می‌باشد که با استفاده از رابطه‌ی شماره‌ی ۳ زیر محاسبه می‌گردد که در اینجا چون قطر قطعه کار ما بیشتر از ۲ اینچ می‌باشد زمان نزدیک شدن ابزار برابر با ۵/۴ ثانیه در نظر گرفته می‌شود (۱۰).

$$T_{at} = 5.4 \quad \text{if } D \geq 2 \text{ in} \quad (3)$$

$$T_{at} = 3.8 \quad \text{بقیه حالات}$$

حال با استفاده از معادله‌ی ۴ کل زمان ماشین کاری برای اولین نمونه محاسبه می‌شود. که نتایج آن در جدول ۴ مشاهده می‌شود (۱۰).

$$T_{tot} = T_{sm} + T_{st} + Tr + Tat \quad (4)$$

۲. طراحی چرخنده‌های مخروطی با استفاده از نتایج حاصل از طراحی آزمایش در قسمت اول

۱-۲- طراحی آزمایش

آزمایش‌ها بر روش تاگوچی استوار است و اجرا شده‌اند تا بهترین سطح پارامترهای پردازش تعیین شوند. قدم‌های اساسی در طراحی آزمایش تاگوچی، انتخاب پاسخ‌های خروجی انتخاب متغیرهای مستقل و اثرات فعل و انفعال آنها و طراحی آرایه متعامد است. در اینجا هدف طراحی چرخنده‌ی مخروطی دندانه مستقیم با هدف کمترین زمان ماشین کاری می‌باشد، برای صورت گرفتن این امر پارامترهای تاثیرگذار در طراحی چرخنده‌ها که در نظر گرفته شده‌اند عبارتند از: نسبت تبدیل، تنش تماسی مجاز و تنش خمشی مجاز که بازه‌های مربوط به پارامترهای فوق در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول (۱) پارامترهای متغیر طراحی چرخنده

عامل‌ها	سطوح
m	۱/۲-۵/۵
S _{ac}	۱۳۰۰-۷۰۰
S _{at}	۹۰۰-۵۰۰

با استفاده از نرم افزار مینی‌تپ و داده‌های موجود در جدول ۱ طراحی آزمایش در سه سطح صورت گرفت که نتایج آن در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول (۲) طراحی آزمایش

آزمایشات	m	S _{ac}	S _{at}
۱	۱/۵	۷۵۰	۵۰۰
۲	۲	۷۵۰	۷۰۰
۳	۲/۵	۷۵۰	۹۰۰
۴	۲	۱۰۲۵	۵۰۰
۵	۲/۵	۱۰۲۵	۷۰۰
۶	۱/۵	۱۰۲۵	۹۰۰
۷	۲/۵	۱۳۰۰	۵۰۰
۸	۱/۵	۱۳۰۰	۷۰۰
۹	۲	۱۳۰۰	۹۰۰

۲-۲- طراحی چرخنده‌ها

جفت چرخنده‌های مخروطی با دندانه مستقیم که برای انتقال توان ۲۵ اسب بخار با دور ورودی ۸۱۹ دور بر دقیقه از شفت و جنس 42CrM04 با زاویه فشار ۲۰ درجه، به کمک طراحی آزمایشی که در بخش قبل صورت گرفت، طراحی می‌شوند. که نتایج حاصل از طراحی جفت چرخنده‌ها در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول (۳) جفت چرخنده‌های طراحی شده

آزمایشات	m	N _p	N _g
۱	۸	۱۴	۱۹
۲	۶	۱۵	۲۷
۳	۵/۷۵	۱۵	۳۴
۴	۵/۷۵	۱۵	۲۸
۵	۵/۷۵	۱۵	۳۴
۶	۸	۱۴	۱۹
۷	۵	۱۵	۳۴
۸	۵/۷۵	۱۴	۱۹
۹	۵	۱۵	۲۸

جدول ۴) زمان ماشینکاری

زمان ماشینکاری	آزمایشات
۱۲۱/۶۹	۱
۱۵۰/۹۷	۲
۱۸۰/۰۹	۳
۱۷۴/۸۹	۴
۱۸۱/۰۹	۵
۱۲۱/۶۹	۶
۲۱۱/۹۹	۷
۱۴۸/۶۹	۸
۲۰۰/۵۹	۹

۳- تحلیل نتایج

در طراحی آزمایش با روش تاگوچی، می‌توان تأثیر پارامترها با سه سطوح مختلف را بر روی پاسخ خروجی که در این پژوهش زمان ماشین‌کاری می‌باشد بررسی کرد. روش تاگوچی، روشی مناسب جهت رسیدن به مقدار بهینه سطوح پارامترها است. همچنین تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش با روش سیگنال به نویز انجام شده است.

۳-۱- نسبت سیگنال به نویز

در روش طراحی آزمایش به روش تاگوچی به منظور تعیین سطوح آزمایش‌ها با فرض بالاترین یا پایین‌ترین عملکرد برای متغیرهای آزمایش از نسبت سیگنال به نویز استفاده می‌شود. نسبت سیگنال به نویز به منظور به دست آوردن سطوح بهینه برای هر پارامتر از یک تابع ضرر به دست می‌آید؛ بنابراین در این پژوهش به منظور این که هر چه زمان ماشین‌کاری کمتر باشد به نفع تولید است از تابع ضرر برای نیروی بحرانی از نوع هر چه کمتر بهتر انتخاب شده و به عنوان تبدیل لگاریتمی تابع زیان مطابق معادله ۵ محاسبه می‌شود (۱۱).

$$\eta_{ij} = -10 \log \left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n y_i^2 \right) \quad (5)$$

که در معادله (۵)، y_i^2 از نتایج به دست آمده و n تعداد آزمایش‌ها می‌باشد.

نسبت سیگنال به نویز برای سطوح پارامترهای مختلف برای نیرو و زمان بحرانی به ترتیب در جدول ۵ آورده شده است. مطابق جدول ۵ مشاهده می‌شود. که سطوح پارامتر با پایین‌ترین نسبت سیگنال به نویز برای پارامترهای m ، S_{ac} و S_{at} به ترتیب مقادیر $-۴۴/۳۶$ ، $-۴۴/۸۳$ و $۰/۳۰$ می‌باشد.

جدول ۵) جدول نسبت سیگنال به نویز برای زمان ماشین‌کاری

آزمایشات	m	S_{ac}	S_{at}
۱	-۴۲/۲۹	-۴۳/۴۸	-۴۴/۳۶
۲	-۴۴/۸۳	-۴۳/۹۱	-۴۴/۰۶
۳	-۴۵/۶۱	-۴۵/۳۴	-۴۴/۳۰
دلتا	۳/۳۳	۱/۸۶	۰/۳
رتبه	۱	۲	۳

بر اساس مقدار دلتا، پارامترها رتبه‌بندی شده‌اند. این امر به ما کمک می‌کند تا تأثیرگذارترین پارامتر انتخاب شود. مشاهده می‌شود که پارامتر نسبت تبدیل (m) با مقدار رتبه ۱ را به خود اختصاص داده است. مشخص می‌شود که اولین پارامتر مؤثر بر کاهش زمان ماشین‌کاری پارامتر نسبت تبدیل می‌باشد. همچنین دومین و سومین عامل اثر گذار به ترتیب پارامترهای S_{ac} و S_{at} می‌باشند.

۳-۲- بررسی اثر پارامترهای ورودی بر روی زمان ماشین‌کاری با

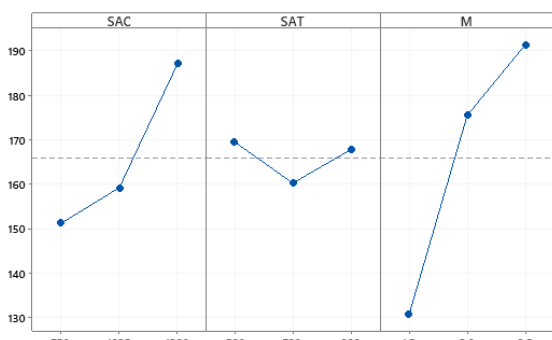
استفاده از نمودار سیگنال به نویز

در این بخش اثر پارامترهای ورودی نسبت تبدیل، تنش تماسی مجاز و تنش خمشی مجاز بر روی خروجی زمان ماشین‌کاری به‌طور کامل با استفاده از نمودار سیگنال به نویز در آزمایش تاگوچی مورد بررسی قرار گرفته است.

همان‌طور که از شکل ۱ مشاهده می‌شود، با افزایش پارامتر، تنش تماسی مجاز زمان بحرانی به‌طور قابل توجهی افزایش می‌یابد با توجه به نمودار مشخص است؛ که سطح ۱ برای پارامتر تنش تماسی مجاز سبب کمینه شدن زمان ماشین‌کاری می‌شود.

پارامتر بررسی شده بعدی، تنش خمشی مجاز می‌باشد. همان‌طور که از نمودار شکل ۱ مشاهده شد، افزایش تنش خمشی مجاز از سطح اول تا دوم موجب کاهش زمان ماشین‌کاری می‌شود، درحالی‌که از سطح دوم تا سوم میزان زمان ماشین‌کاری را افزایش می‌دهد. هدف اصلی در این پژوهش بهینه‌سازی پارامترهای دخیل در طراحی چرخ دنده مخزومی به‌منظور کاهش زمان ماشین‌کاری می‌باشد پس با توجه به توضیح داده‌شده، برای پارامتر تنش خمشی مجاز، سطح ۲ بهینه‌ترین حالت است زیرا موجب کاهش زمان ماشین‌کاری می‌شود. همان‌طور که در تحلیل نمودار مشخص است، تغییرات پارامتر تنش خمشی مجاز اثر ناچیزی بر روی زمان ماشین‌کاری دارد و می‌توان از آن صرف‌نظر کرد.

یکی از پارامترهای اثر گذار بر کاهش زمان ماشین‌کاری، پارامتر نسبت تبدیل می‌باشد. با توجه به شکل ۱، با افزایش نسبت تبدیل از سطح ۱ الی سطح ۳ میزان زمان ماشین‌کاری به‌شکل قابل توجهی افزایش می‌یابد با توجه به شیب افزایش زمان و سطوح مورد نظر مشاهده می‌شود که مقدار این پارامتر در سطح ۱ مؤثرترین عامل بر کاهش زمان ماشین‌کاری می‌باشد.

شکل ۱) نمودار اثر پارامترهای مورد بررسی بر زمان ماشین‌کاری

علایم یونانی	
زاویه گام پینیون (rad)	γ
زاویه گام چرخنده (rad)	τ
زیرنویسها	
Accelerated Particle Swarm Optimization	APSO
real coded genetic algorithm	Ave
Grey Wolf Optimizer	GWO

مراجع

- Siemiatkowski MA, Przybylski WO. A system solution for integration of process planning and control in flexible manufacturing. Integrated manufacturing systems. 1997 Jun 1;8(3):173-80.
- Lynwander P. Gear drive systems: Design and application. CRC Press; 2019 Jan 22.
- Padmanabhan S, Srinivasa Raman V, Asokan P, Arunachalam S, Page T. Design optimisation of bevel gear pair. International Journal of Design Engineering. 2011 Jan 1;4(4):364-93.
- Ebenezer NG, Ramabalan S, Navaneethasanthakumar S. Advanced design optimization on straight bevel gears pair based on nature inspired algorithms. SN Applied Sciences. 2019 Oct;1(10):1155.
- Sidahmed M. Détection de défauts dans les engrenages. Cetim informations. 1991(124):71-4.
- Rai P, Barman AG. Design of bevel gears using accelerated particle swarm optimization technique. In IOP Conference Series: Materials Science and Engineering 2018 May 1 (Vol. 361, No. 1, p. 012016). IOP Publishing.
- Rai P, Barman AG. Design optimization of spur gear using SA and RCGA. Journal of the Brazilian Society of Mechanical Sciences and Engineering. 2018 May;40:1-8.
- Savage M, Coy JJ, Townsend DP. Optimal tooth numbers for compact standard spur gear sets.
- Dörterler M, Şahin İ, Gökçe H. A grey wolf optimizer approach for optimal weight design problem of the spur gear. Engineering Optimization. 2019 Jun 3;51(6):1013-27.
- Jung JY. Manufacturing cost estimation for machined parts based on manufacturing features. Journal of intelligent manufacturing. 2002 Aug;13:227-38.
- Boopathi, S., Sivakumar, K., & Kalidas, R. (2012). Parametric study of dry WEDM using Taguchi method. International Journal of Engineering Research and Development, 2(4), 63-68.

۴- نتیجه گیری

چرخ دنده‌ها به عنوان نوعی اجزای مکانیکی برای انتقال حرکت نسبی بین شفت‌ها به کار می‌روند. طراحی جفت چرخ دنده با نیاز به بهینه سازی تعداد دندانه‌ها، ضخامت دندانه‌ها و مدول‌ها شروع می‌شود. طراحی چرخ دنده‌ها برای عملکرد روان هر ماشین، خودرو یا ماشین ابزار بسیار مهم است. طراحی آزمایش‌ها به منظور دستیابی به بهینه‌ترین تعداد آزمایش، با هدف صرفه‌جویی در هزینه و وقت انجام می‌شوند. از روش‌های طراحی آزمایش می‌توان به روش تاگوچی و روش سطح پاسخ، اشاره کرد. در این پژوهش با استفاده از روش طراحی آزمایش به روش تاگوچی به طرح ۹ آزمایش به منظور بهینه‌سازی زمان ماشین کاری پرداخته شده است. هدف اصلی از این تحقیق بررسی تأثیر پارامترهای ورودی طراحی چرخ‌دنده مخروطی بر کاهش زمان ماشین‌کاری می‌باشد. پارامترهای ورودی استفاده شده در طراحی چرخ‌دنده مخروطی مورد نظر نسبت تبدیل، تنش تماسی مجاز و تنش خمشی مجاز می‌باشد. با استفاده از ۳ سطح مختلف برای هر پارامتر ورودی بهینه‌سازی به روش سیگنال به نویز انجام شد و نتایج حاصل از بهینه‌سازی نشان داد که موثرترین پارامتر به منظور کاهش زمان ماشین‌کاری نسبت تبدیل می‌باشد. همچنین مشاهده شد که پارامتر نسبت تبدیل در سطح ۱ با مقدار ۱/۵ کم‌ترین زمان ماشین‌کاری را می‌دهد.

۵- تقدیر و تشکر

بدین وسیله نویسندگان از حمایت‌های شرکت رامش صنعت اراک در انجام پژوهش فوق تقدیر و تشکر می‌نمایند.

فهرست علائم

مدول (mm)	M
تنش تماسی مجاز (N/mm^2)	S_{ac}
تنش خمشی مجاز (N/mm^2)	S_{at}
زمان کل ماشینکاری (min)	T_{tot}
زمان اولیه راه اندازی دستگاه (min)	T_{sm}
زمان اولیه تنظیم ابزار (min)	T_{tst}
زمان برشکاری خشن (min)	T_r
زمان نزدیک شدن ابزار (min)	T_{at}
عرض دندانه	B
شعاع داخلی چرخنده	R
حجم ماشینکاری	V_f